

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๕๕

วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายสมบุรณ์ เนียมหอม จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) (ผู้ร้อง) เสนอคำร้อง ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายสมบุรณ์ เนียมหอม จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า

นายสมบุรณ์ เนียมหอม ผู้ถูกร้อง เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ที่ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีรายได้ตามประกาศดังกล่าว เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ต้องยื่น

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนและคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกครั้งที่ได้รับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่าในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๗๔,๐๔๖,๖๐๖.๓๕ บาท อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม ซึ่งมีจำนวน ๒๐ คน มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ฯ ภายในเวลาที่กำหนด และมีได้แจ้งเหตุขัดข้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือถึงผู้ถูกร้องเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว รวม ๒ ฉบับ โดยส่งเป็นจดหมายลงทะเบียนถึงผู้ถูกร้องตามภูมิลำเนา บ้านเลขที่ ๔๗/๘๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นภูมิลำเนาที่ปรากฏตามหลักฐานของสำนักงานบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย หนังสือฉบับแรกปรากฏหลักฐานตามใบตอบรับของไปรษณีย์ว่า นางสาวพรทิพย์ พิณิจ (หลาน) เป็นผู้รับไว้เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ส่วนฉบับที่สอง ปรากฏหลักฐานของไปรษณีย์ ไม่มีผู้รับตามจ่าหน้าจดหมายถูกส่งกลับคืนมายังสำนักงาน ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ เจ้าพนักงาน ป.ป.ช. จึงรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมทั้งเอกสารและพยานบุคคลสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม ได้รับแจ้งให้สมาชิกไปฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับการยื่นบัญชี ฯ ที่วิทยาลัยการปกครอง อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยได้รับแบบบัญชีแสดงรายการ ฯ เมื่อประมาณปลายเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ จากนั้นจึงได้แจ้งให้สมาชิกทุกคนรวมทั้งผู้ถูกร้องรับแบบไปกรอกรายการแล้วนำส่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม เพื่อรวบรวมนำส่งสำนักงาน ป.ป.ช. ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ส่งแบบบัญชีแสดงรายการ ฯ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขามแต่อย่างใด ทั้งนี้ผู้ถูกร้องได้ยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ เพื่อขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ นอกจากนั้นผู้ถูกร้องยังเป็นผู้มีหนี้สินจำนวนมากจึงได้หนีย้ายออกจากพื้นที่โดยพยานบางรายทราบว่าไปอยู่ที่จังหวัดสกลนคร แต่ไม่ทราบบ้านเลขที่ ตำบล และอำเภอ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ด้วยคะแนนเสียง ๗ เสียง เกินกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ว่า นายสมบุรณ์ เนียมหอม ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน

และหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ดังนี้

๑. ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดว่า นายสมบุรณ์ เนียมหอม จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง

๒. ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดว่า ให้นายสมบุรณ์ เนียมหอม พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ จึงรับคำร้องไว้วินิจฉัยชี้ขาด และให้โอกาสผู้ถูกร้องโดยการส่งสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบให้ผู้ถูกร้องเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในฐานะหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญได้จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ซึ่งปรากฏตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย แต่ได้รับหลักฐานว่า ผู้ถูกร้องย้ายที่อยู่ไม่ทราบที่อยู่ใหม่ ศาลรัฐธรรมนูญจึงให้ปิดประกาศ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ถูกร้องทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาขึ้นต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันประกาศ ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดการยื่นคำชี้แจง ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและการดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ฯ แล้วเห็นว่า พยานหลักฐานที่มีอยู่เป็นอันเพียงพอที่จะวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องได้แล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๖) ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ใน (๕) หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง... (๖) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ฯลฯ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้... “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า ... (๕) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา...”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าวตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง”

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

๑. องค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าห้าสิบล้านบาท
๒. องค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท
๓. เทศบาลเมืองและเมืองพัทยาที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าสองร้อยล้านบาท

โดยให้รายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลเมือง และเมืองพัทยานี้ที่กำหนดข้างต้น หมายถึงรายได้รวมเงินอุดหนุน เงินสะสม และเงินกู้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณที่ผ่านมา ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีรายได้ตามประกาศดังกล่าว เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ใน (๕) ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ๑ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๓๐ วันทุกครั้งที่ได้รับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๑ มาตรา ๔ มาตรา ๓๒ และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

ปัญหาที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยชี้ขาดตามคำร้องต่อไปมีว่า

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งหรือไม่

ประเด็นที่สอง ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่เมื่อใด

ประเด็นที่หนึ่งที่ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้ในประกาศ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ๑ การที่ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ๑ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เป็นผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ต้องยื่นบัญชี ๑ และไม่ได้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงเหตุผลที่ไม่ได้ยื่นบัญชี ๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงและให้ยื่นบัญชี ๑ ผู้ถูกร้องก็เพิกเฉย ต่อมาผู้ถูกร้องได้ยื่นใบลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ข้อเท็จจริงยังได้ความอีกว่า ผู้ถูกร้องมีหนี้สินจำนวนมาก ได้ออกจากภูมิลำเนาไม่ทราบว่าไปอยู่ที่ใด ตามพฤติการณ์ฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ๑ ต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒

ประเด็นที่สองที่ว่า ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่เมื่อใด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒

หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง การที่ผู้ถูกร้องต้องพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีจะนับแต่เมื่อใดนั้น กรณีเช่นนี้ ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๘ คน คือนายกระมล ทองธรรมชาติ พลโท จุล อติเรก นายปรีชา เถลิฆวิชย์ นายผัน จันทรปาน นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ และนายอนันต์ เกตุวงศ์ เห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งนอกจากพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่า จงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ หรือจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ การให้พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองจึงไม่สามารถใช้บังคับได้อีก เนื่องจากผู้ถูกร้องได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนั้น วันที่พ้นจากตำแหน่ง คือ วันที่พ้นจากตำแหน่งตามความเป็นจริง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุลาออก ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ การให้พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองเมื่อครบกำหนดต้องยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่งตอนต้น จึงไม่สามารถนำมาใช้บังคับได้ เพราะผู้ถูกร้องได้พ้นจากตำแหน่งตามความเป็นจริงโดยการลาออกไปเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกร้องจึงพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๕ คน คือนายจุมพล ณ สงขลา นายสุจินดา ยงสุนทร นายอมร รักษาสัตย์ นายอิสสระ นิตินันท์ประภาส และนายอูระ หวังอ้อมกลาง เห็นว่าผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เมื่อครบกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง คือวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๓ แต่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องพ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่งตอนต้น นับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๓ ซึ่งถือว่าเป็นวันที่ต้องพ้นจากตำแหน่ง แต่นายมงคล สระภูัน เห็นว่าผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจพบ คือวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ส่วนนายจิระ บุญพจนสุนทร เห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจออกประกาศกำหนดเกณฑ์

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพราะประกาศดังกล่าวไม่ได้ออกโดยผ่านกระบวนการทางรัฐสภา จึงให้ยกคำร้อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายสมบุรณ์ เนียมหอม ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม อันเป็นตำแหน่งที่เป็นมูลเหตุแห่งการกระทำตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชาชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ